

ادامه فصل چهارم

ضایعات خوش خیم استخوان / فصل ۶ برکت

تومورهای خوش خیم استخوان ضایعات فیبرو- استئوس خوش خیم

یک نمای کلی پاتولوژی برای گروه گوناگونی از ضایعات استخوانی است (بافت همبند فیبروسلولار با ماتریکس استئوئیدی، ترایکول های استخوانی و استخوان جدید woven یا توده های کلسیفیه کوچک تا بزرگ (سمنتوئید) را در همه ضایعات داریم. تصاویر رادیولوژیک برای تأیید تشخیص آن ها ضروری است.			
فیبروز دیسپلازیا	فیبروم اسفیه	Juvenile ossifying fibroma	دیسپلازی سمنتواسئوس
کلیات	منشا احتمالی لیگامان پریودنتال سمانتوفاینگ فیبروما ، به عنوان زیر گروه اسفاینگ فیبروما، طبقه بندی شده است.	• افتراق از اسفاینگ فیبروما: بر اساس سن بیمار، محل ضایعه و رفتار بالینی رفتار تهاجمی تر و تمایل بیشتری برای عود دارد.	ممکن است تغییرات سیستمیک مشابه با Simple bone cysts همراه با دیسپلازی سمنتواسئوس فلورید دیده شود.
انتیولوژی/ پاتوژنز	۱- جهش در ژن GNAS ۲- اختلال در تکامل مزانسیم تولید کننده استخوان		ناشناخته
اپیدمیولوژی	✓ شروع: کودکی ✓ گسترش = آهسته ✓ بلوغ: کندتر میشه یا متوقف	بیشتر کودکان و بالغین جوان	FLCOD FCOD PCOD زنان سیاه پوست بالای ۴۰ زنان سفید پوست میانسال
تظاهر بالینی	معمول ترین تظاهر: منواسوتیک نوع پلی استوتیک: ۱- کرانیوفاشیال ۲- Jaffe (پیگمانتاسیون ماکول نامنظم ملانین پوست) ۳- Mc Cune- Albright (لکه های café au lait و ناهنجاری های اندوکراین+ درگیری شدید و پیشرونده استخوان)	دندان وایتال قدیمی، تشخیص بر اساس بالین و گرافی	دندان وایتال قدیمی، تشخیص بر اساس بالین و گرافی
رادیوگرافی	ground glass حدود نامشخص سیر رادیولوژیک تشخیص با فیلم plain ct	حدود مشخص	سیر رادیولوژیک
پاتولوژی	Gritty Sandy	بافت همبند فیبروسلولار شامل مقادیر متفاوتی از استئوئید، کلسیفیکاسیون سمنتوئید گرد و ترایکول های استخوان نامنظم	نمای کارکتریستیک بافت شناسی آن ها، توده های بزرگ کلسیفیه است.
لابراتواری	افزایش سطح آلکالین فسفاتاز (پلی استوتیک/گاهی)		
افتراقی	انوستوز، استئوبلاستوما/ استئوئید استتوما، ادنتوم کمپلکس و /dense bone island استئواسکلروز ایدیوپاتیک	التهابی پری اپیکال (وایتالیتی)	ضایعات متعدد پاژت (درگیری فقط فکین)
درمان	فالو آپ منظم: شایع ترین بدخیمی استئوژنیک سارکوما شیو ضایعه بیس فسفات	جراحی محافظه کارانه	باید از جراحی اجتناب شود = استئومیلیت

۱- فیروز دیسپلازی (FLBROUS DYSPLASIA)

اتیولوژی و پاتوژنز

- ۱- جهش در ژن **GNAS** (پروتئین باند شونده به نوکلئوتید گوانین، محرک آلفا)
- ۲- اختلال در تکامل **مزانسیم** تولید کننده استخوان (جایگزینی استخوان با بافت فیبرواسئوس، بافت فیبروسلولار **پر عروق** و تراکول‌ها یا اجسام کروی کوچک، از استخوان **لاملار با کلسیفیکاسیون ضعیف** است که محصول **متاپلازی** است).

اپیدمیولوژی

شروع: **کودکی** / **رشد گسترش** در استخوان = آهسته‌ای دارد/ در سنین بلوغ **کندتر** شده و یا کاملاً **متوقف** می‌شود.

تظاهرات بالینی و بافت‌شناسی

رادیولوژی:

- به طور کلاسیک، با نمای «**شیشه مات**» (**ground glass**) دارد
- سیر رادیولوژیک دارد (**درجات مختلفی از رادیوپاسیتی ولوسنسی** را بسته به میزان مواد کلسیفیه نشان دهد).
- استخوان غیرنرمال با استخوان نرمال اطراف **ادغام** می‌شود. (**حدود نامشخص**)
- تصویربرداری فیلم **plain** و **CT** برای تشخیص فیروز دیسپلازی بسیار مفید است.

بیوپسی:

- استخوان درگیر، تحت عنوان نمای «**شنی**» (**gritty**) یا «**ریگ مانند**» (**Sandy**) توصیف می‌شود.

بالینی:

- انواع مختلفی از فیروز دیسپلازی، شرح داده شده است.
- نوع **common most** آن فرم **منواستاتیک** (درگیری یک استخوان) است.
  - نوع پلی‌استاتیک (**بیش** از یک استخوان) سه نوع دارد:

۱- کرانیوفاشیال:

که ماگزینا و استخوان‌های اطراف را شامل می‌شود.

۲- Jaffe Lichtenstein:

درگیری استخوان‌های مختلف + **پیگمانتاسیون ماکول نامنظم ملانین** پوست (نقاط **café au lait**).

۳- Mc Cune- Albright:

در کودکان با درگیری **شدید و پیش‌رونده** استخوان + **café au lait** + ناهنجاری‌های **اندوکرنی** مثل بلوغ زودرس می‌باشد.

مشکلات بالینی همراه با فیبروز دیسپلازیای استخوان به **محل و میزان گسترش** درگیری بستگی دارد. در استخوان‌های **دراز** تغییر شکل و شکستگی، از مشکلات شایع است که اغلب منجر به **تشخیص اولیه** می‌شود. در فکین و دیگر قسمت‌های اسکلت منجر به **مشکلات جدی** علاوه بر مشکلات **زیبایی و عملکردی** شود. ضایعات داخل جمجمه‌ای که ناشی از استخوان‌های جمجمه می‌باشد، ممکن است ایجاد **تشنج و تغییرات الکتروانسفالوگرافیک** نماید. گسترش به داخل و **انسداد** ماگزایلا و سینوس فکی و اتموئید و فضاهای هوایی ماستوئید شایع است. بیرون‌زدگی چشم (**proptosis**)، **دوبینی** و **تداخل با عملکرد فک**، اغلب نیاز به مداخله جراحی دارد.

یافته‌های لابراتواری

افزایش سطح آلکالین فسفاتاز در بیماران مبتلا به بیماری **پلی‌استاتیک گسترده** ممکن است مشاهده شود.

درمان

در بسیاری موارد، زمانی که تشخیص قطعی شد درمان شامل:

- فالوپ دقیق (**شایع‌ترین تغییر شکل بدخیمی استئوژنیک سارکوما** است)
- شکل‌دهی مجدد سطحی ضایعه (**shaving**) کافی است.
- کورتاژ برای ضایعات بزرگ لوسنت استفاده می‌شود.
- رادیوتراپی در **درمان اولیه** فیبروز دیسپلازی، **کنتراندیکاسیون** دارد. (تبدیل موارد نادری از این بیماری به بدخیمی‌هایی مانند **فیروسارکوم با استئوژنیک سارکوما**).
- درمان موارد پیشرفته نوع پلی‌استاتیک به وسیله **کلسی‌تونین** موفقیت‌آمیز **نبوده** است.
- اخیراً استفاده از **بیس فسفونات‌ها** در محدود کردن از دست دادن استخوان مفید بوده است.

۲- فیبروم اسیفیه (**ossifying fibroma**)

اتیولوژی و پاتوژنز

توموری خوش‌خیم با **رشد کم** و **حدود مشخص** در استخوان است. ممکن است از **سلول‌های لیگامان پریدنتال** به وجود آمده باشند.

اپیدمیولوژی

- مندیبل بیشتر از ماگزایلا
- دهه‌های سوم و چهارم **تشخیص** داده می‌شود اما طیف سنی وسیعی را می‌تواند درگیر کند
- زنان بیشتر از مردان